

Bu sayfa Őu linkten yazdırılmıŐtır: [http://www.risaleonline.com/soru-cevap/kainat-nicin-yaratildi]

[Allah](#) [Allah'ın İsim ve Sıfatları - Marifetullah](#) [İnsanın Mahiyeti](#)

Soru

Kainat Niçin Yaratıldı

Kainat ve insan niçin yaratıldı. Allah neden bizleri yarattı, bunun hikmeti nedir ?

Cevap

Bunun hikmetleri çoktur.

Bizlerin yaratılmamızın, Allah'ı tanımak, O'nu Rab olarak kabul etmek, Allah'a Őükür, dua ve kulluk etmek, Allah'ın isim ve sıfatlarına ayna olmak, istidat ve kabiliyetlerimizi geliŐtirmek gibi bir çok hikmeti ve gayesi vardır.

Cenabı Hak, bir ayette: "(Ben) cinleri ve insanları, ancak bana ibâdet etsinler diye yarattım!" (Zariyat, 56) buyuruyor.

Bir kudsi hadiste ise: "ben gizli bir hazine idim keŐfedilmek, bilinmek istedim. O yüzden mahlukatı yarattım." buyuruyor.

Bir de kendisindeki isim ve sıfatlarının tecellisini görmek ve göstermek istiyor. Nasılki mahir ve hünerli bir usta sanatını ve hünerlerini göstermek için nakıŐlar ve sanatlar yapar. Sonra kendisi kendi yaptıklarına bakar ve görür. Sonra da bir sergi açar ve başkalarına da gösterir. Onların gözüyle de görmek ister. İşte Cenabı Hak da kendisindeki nihayetsiz cemal ve kemal görmek ve göstermek istemiş. Bu yüzden her biri birer mucize olan mahlukatı yaratmıştır.

Bediüzzaman hazretleri mevcudatın vücudlarının hikmetini ve gayelerini Şöyle izah eder:

"Evet herşeyin hikmet-i vücudu(vücudunun hikmeti) ve gaye-i fitratı(yaratılış gayesi) ve faide-i hilkatı(yaratılış faydası) ve netice-i hayatı(hayatının neticesi) üçer nevidir:

Birinci nevi, kendine ve insana ve insanın maslahatlarına bakar.

İkinci nevi, daha mühimdir ki: Herşey, umum zîşuur(şuur sahibleri) mütalaa edebilecek ve Fâtır-ı Zülcelal'in cilve-i esmasını bildirecek birer âyet, birer mektub, birer kitab, birer kaside hükmünde olarak manalarını hadsiz okuyucularına ifade etmesidir.

Üçüncü nevi ise, Sâni'-i Zülcelal'e aittir, ona bakar. Herşeyin faidesi ve neticesi kendine bakan bir ise, Sâni'-i Zülcelal'e bakan yüzlerdir ki, Sâni'-i Zülcelal kendi acaib-i san'atını kendisi temaşa eder; kendi cilve-i esmasına, kendi masnuatında bakar. Bu a'zamî üçüncü nevide, bir sâniye kadar yaşamak kâfidir." (30. Lema)

Bediüzzaman hazretleri 30. Lemada Kayyum ismini izah ve tefsir ederken şöyle bir soru sorar: Bütün bu varlıklar vücut ve varlık âlemine geliyorlar sonra durmuyorlar. Bir kısmı birkaç dakika, bir kısmı birkaç gün, bir kısmı birkaç sene duruyor sonra gidiyorlar. Ardından yine başkaları geliyor ve bu döngü devam ediyor. İşte Cenab-ı Hakk'ın bu nihayetsiz faaliyetinin ve yaratmasının hikmeti nedir. Var edip yok ediyor. Sonra yine var ediyor. Neden Cenab-ı Hak bu işleri devamlı yapıyor?

Bu soruya karşı bulduğu hikmetlerin birincisi: Her bir varlık özellikle canlılar önemli manaları ifade eden birer kelime veya birer mektup veya kitaptır. Şuur ve akıl sahiplerinin okumasına ve mütalaasına kendini arzeder. Vazifesini yaptıktan sonra vücuttan gider.

İkinci hikmet: Her bir varlığın Kayyum olan Allah'ın nazar-ı şuhuduna kendini arzetmesi. Yani Cenab-ı Hakk'ın kendi yarattığı varlıkları ve sanatlarını bizzat görmesi ve müşahedesi.

Üçüncü hikmette ise işi şunata getirir. Ve şöyle der: "Her bir merhamet sahibi, başkasını memnun etmekten mesrur(sevinçli) olur; her bir şefkat sahibi, başkasını mesrur etmekten(sevindirmekten) memnun olur; her bir muhabbet sahibi, sevindirmeye lâyık mahlukları sevindirmekle sevinir; her bir âlîcenab zât, başkasını mes'ud etmekle lezzet alır; her bir âdil zât, ihkak-ı hak etmek(hakkı yerine getirmek) ve müstehaklara ceza vermekte hukuk sahiblerini minnetdar etmekle keyiflenir; her bir hüner sahibi her bir san'atkâr, san'atını teşhir etmekle ve san'atının tasavvur ettiği(düşündüğü) tarzda işlemesiyle ve istediği neticeleri vermesiyle iftihar eder."

Faaliyetin her nevi'(çeşidi) cüz'î(az) olsun, küllî(çok) olsun bir lezzet verir. Belki her bir faaliyette bir lezzet var. Belki faaliyet ayn-ı lezzettir(lezzetin kendisidir). Belki faaliyet, ayn-ı lezzet(lezzetin kendisi) olan vücudun tezahürüdür(görünmesidir) ve ayn-ı elem(acının kendisi) olan ademden(yokluktan) tebaüd(uzaklaşmak) ile silkinmektir. Evet, her kâbiliyet sahibi, bir faaliyetle kâbiliyetinin inkişafını(açığa çıkmasını) lezzetle takib eder. Her bir isti'dadın faaliyetle tezahür etmesi(ortaya çıkması), bir lezzetten gelir ve bir lezzeti netice verir. Her bir kemal sahibi, faaliyetle kemalâtının(mükemmelliklerinin) tezahürünü(görünmesini) lezzetle takib eder. Madem, her bir faaliyette böyle sevilir, istenilir bir kemal, bir lezzet vardır ve faaliyet dahi, bir kemaldır ve madem zîhayat(canlılar)

âleminde daimî ve ezelî bir hayattan neş'et eden(çıkan) hadsiz bir muhabbetin, nihâyetsiz bir merhametin cilveleri görünüyor ve o cilveler gösteriyor ki, kendini böyle sevdiren ve seven ve şefkat edip lütuflarda bulunan zât-ı kudsiyete(kudsi zat olan Allah'a) lâıyk vücub-ı vücuduna(varlığı zaruri olana) münasib o hayat-ı sermediyenin(daimi hayatın) muktezası (gereğı olarak) olarak "tabirde hata olmasın" hadsiz derecede bir aşk-ı lahutî, bir muhabbet-i kudsiye, bir lezzet-i mukaddese gibi şununat-ı kudsiye o Hayat-ı Akdes'te var ki, o şununat böyle hadsiz faaliyetle ve nihâyetsiz bir hallakıyetle kâinatı daima tazelandiriyor, çalkalandırıyor, değıştiriyor." (Bediüzzaman, Lemalar)

Dikkat edilirse, bu kadar hadsiz faaliyetin ve bu kadar çok yaratmanın önemli bir hikmeti şununat oluyor. Şununata dayanıyor.

Şununatın insandaki karşılığı, çok çeşitli kabiliyetler ve merhamet, adalet, sevmek gibi binlerce hissiyat(hisler) oluyor. Kabiliyet veya hissiyat gibi tabirler Cenabı Hak için kullanılması uygun olmadığından bunların hepsi şununat olarak ifade ediliyor.

Şu iki misalle şununat meselesinin daha iyi anlaşılacağını ümit ediyoruz.

Birinci misal: Gayet merhametli, cömert ve zengin bir zat düşünelim. Bu zat yaratılışındaki yüksek karakteri ve güzel ahlakı sebebiyle büyük bir seyahat gemisine çok muhtaç ve fakir insanları bindirip dünyanın her tarafındaki denizleri ve memleketleri gezdirse ve seyahat esnasında çok çeşitli ziyafetlerle o muhtaç fakirlere ikramda ve ihsanda bulursa, o kimseler bundan ne kadar memnun ve mutlu olurlar. Ne kadar zevk ve lezzet alırlar. İşte o cömert zat dahi o muhtaç fakirlerin memnuniyetlerinden ve sevinçlerinden dolayı memnun ve mesrur olur. Onları seyrederek onların lezzet almalarından ve minnetdar olmalarından lezzet alır. (Hissiyaata örnek)

Madem, dağıtım memuru hükmünde olan bir insan böyle küçük bir ziyafet vermekten dolayı bu derece memnun ve mesrur oluyor ve böyle sevinip lezzet alıyor. Elbette bütün hayvanları ve insanları ve bu kadar çok melekleri ve cinleri ve ruhları dünya gemisine bindirerek yeryüzünü, çeşitli yiyeceklerle ve bütün duyguların zevklerine hitap edecek erzaklarla dolu rabbani bir sofraya şeklinde açmakla, sonra o muhtaç, minnetdar, sevinçli ve müteşekkiri mahlukatını dünyada bu kadar ikramlarla ve kainatın her tarafında gezdirmekle memnun ve mesrur etmekle, ve sonra baki bir alem olan cennette daimi ve bitmez ziyafetlerle ve nimetlerle onları sevindiren zat-ı kayyuma ait o varlıkların teşekkürlerinden ve minnetdar olmalarından ve sevinçlerinden gelen memnuniyet-i mukaddese, iftihar-ı kudsi, lezzet-i mukaddese gibi tabirlerle ifade edilen şununat-ı ilahiye vardır.

İkinci misal: Hüner sahibi bir sanatkârın, son zamandaki bütün teknik ve fenleri kullanarak bize benzeyen bir robot yaptığını düşünelim. Yaptığı robotun insana yardımcı olacak birçok özelliğı olsa, bizleri anlayıp ona göre davranrsa ve istenen her şeyi yapsa, hatta bizler gibi sevinip üzülse, o robotu yapan usta ne kadar sevinir. Ne kadar iftihar eder. Ne kadar memnun olur. (Kabilyete örnek)

Elbette bütün varlıkların sanatkârı ve ustası olan Sani-i hakîm, bütün varlıkları hususen her bir canlıyı birçok isim ve sıfatlarının tecellisi ile onların üstünde çok harika belki mucize

nakışlarla işleyip yaratmış. İşte bütün bu varlıkların O'nun istediği gibi hareket etmesi, özellikle bütün varlıkları ve kendisini kim yaratmış ve ne için yaratmış bunları bilen, varlıklar üstündeki ince manaları ve nakışları anlayıp takdir edebilen ve kendini yaratan Zatın isteğine göre hareket eden aklı başında insanların kendilerini yaratan zatın istediği tarzda işleyip istediği neticeleri vermesinden gelen iftihar-ı kudsi ve memnuniyet-i mukaddese ve lezzet-i mukaddes gibi isimlerle ifade edilen şunatı vardır.